

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 07.08.2018
Αριθ. Πρωτ.:542

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την συνδικαλιστική δράση των εργαζομένων στην «PRICE WATERHOUSE COOPERS».

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 6709/11.06.18 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές, κ.κ. Χ.Κατσώτη, Γ.Γκιόκα, Ν.Καραθανασόπουλο και Δ.Μανωλάκου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Η επιχείρηση με την επωνυμία «PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS A.E» υπάγεται στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων (ΤΕΕΣ) του ΣΕΠΕ Αγ. Παρασκευής. Στην ανωτέρω υπηρεσία του ΣΕΠΕ δεν έγινε καταγγελία που να αφορά άρνηση της επιχείρησης «PRICE WATERHOUSE COOPERS» να διευκολύνει περιοδεία εκλεγμένων συνδικαλιστών από την ΓΣΕΕ, το Εργατικό Κέντρο Αθήνας, την Παν. Ομοσπονδία Λογιστών και την Ένωση Λογιστών Ελεγκτών Περιφέρειας Αττικής, σχετικά με ενημέρωση των εργαζομένων για την απεργία στις 30 Μαΐου 2018.

Ωστόσο, κατά τα έτη 2016, 2017 και 2018 η παραπάνω υπηρεσία του ΣΕΠΕ, προέβη στις παρακάτω ενέργειες που αφορούσαν την εν λόγω επιχείρηση.

Συγκεκριμένα:

Την 01.12.2016, εξετάστηκε με τη διαδικασία της εργατικής διαφοράς καταγγελία των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΟΛ και ΕΛΕΠΑ για μονομερή επιβολή του ωραρίου των εργαζομένων από 09:00 -17:00 σε 09:00 -18:00. Η αρμόδια υπηρεσία του ΣΕΠΕ κατά τη συζήτηση αυτής κάλεσε άμεσα την εταιρεία να μην προχωρήσει στην αλλαγή του ωραρίου.

Η εκπρόσωπος της εταιρείας δήλωσε ότι δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι στιγμής αυτή η αλλαγή, στην οποία περιλαμβάνεται μία ώρα διάλλειμα και ότι θα σταλεί email στους εργαζόμενους ότι το ωράριο θα παραμείνει σταθερό, για όσους δε το επιλέξουν θα δοθεί η δυνατότητα μιας

ώρας διαλλείματος, χωρίς αυτή να υπολογίζεται στο ημερήσιο ωράριο. Η Επιθεωρήτρια Εργασιακών Σχέσεων επεσήμανε την ανάγκη τήρησης των υποβληθέντων πινάκων προσωπικού με το δηλωθέν ωράριο 09:00- 17:00 με ένα τέταρτο διάλλειμα εντός ωραρίου, επεσήμανε δε ότι οι τεχνικές λεπτομέρειες του διαλλείματος, διάρκεια κ.λ.π προβλέπονται στο ΠΔ 88/1999 ή σε επίπεδο διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργαζομένων (Ν.1264/82). Κατά την ανωτέρω διαδικασία δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις διατάξεων εργατικής νομοθεσίας.

Την 18.07.2017, διενεργήθηκε έλεγχος στην έδρα της επιχείρησης στο Χαλάνδρι επί της οδού Λ. Κηφισίας 268, κατόπιν καταγγελιών των προαναφερομένων συνδικαλιστικών οργανώσεων, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε η υπερωριακή απασχόληση εργαζομένων, χωρίς να είναι καταχωρημένοι στο ειδικό βιβλίο υπερωριών, κατά παράβαση του αρθ. 80 του Ν.4144/2013 και η αρμόδια υπηρεσία επέβαλε στις τρεις (3) εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ανωτέρω διεύθυνση τις παρακάτω διοικητικές κυρώσεις:

1. «PRICEWATERHOUSECOOPERS ACCOUNTING A.E.», ποσό προστίμου 11.250 ευρώ,
2. «ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝ. ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», ποσό προστίμου 11.250 ευρώ,
3. «PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS A.E.», ποσό προστίμου 30.000 ευρώ.

Την 31.10.2017 κατόπιν αιτήματος της ΠΟΛ και της ΕΛΕΠΑ, εξετάστηκε με τη διαδικασία της εργατικής διαφοράς καταγγελία, με αντικείμενο την παρεμπόδιση συνδικαλιστικής δράσης από την επιχείρηση (απαγόρευση εισόδου συνδικαλιστικών στελεχών στους χώρους εργασίας). Η Επιθεωρήτρια Εργασιακών Σχέσεων που διενήργησε την εργατική διαφορά, με σκοπό την προσέγγιση των απόψεων των μερών και τον τερματισμό της διένεξης, δεν κατέστη δυνατόν να διατυπώσει άποψη για παρεμπόδιση συνδικαλιστικής δράσης, καθώς δεν υπήρχε δυνατότητα διαπίστωσης ύστερα από επιτόπιο έλεγχο από την υπηρεσία κατά την ώρα του συμβάντος, και κάλεσε τα μέρη να τηρούν απαρέγκλιτα την εργατική και συνδικαλιστική νομοθεσία και να εντείνουν τις προσπάθειες για συνεννόηση σε σχέση με την ανάπτυξη της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης, προς όφελος των εργαζομένων σε πνεύμα καλής πίστης.

Στις 27.11.2017, Ειδικοί Επιθεωρητές Εργασίας διενήργησαν έλεγχο στην έδρα της επιχείρησης, Λεωφ. Κηφισίας 268, Χαλάνδρι, παρουσία του Γεν. Γραμματέα της ΠΟΛ, σχετικά με τον έλεγχο των νέων όρων ατομικών συμβάσεων εργασίας που πρότειναν οι συστεγαζόμενες επιχειρήσεις «PRICEWATERHOUSECOOPERS ACCOUNTING A.E.», «ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και «PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS A.E.» στους εργαζόμενους τους και σύμφωνα με την καταγγελία της συνδικαλιστικής οργάνωσης, η υπογραφή τους προωθείται με τρόπο εκβιαστικό.

Ζητήθηκαν και παρελήφθησαν δειγματοληπτικά ατομικές συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου (αρχικές πρόσληψης και τροποποιητικές) προκειμένου να ελεγχθούν. Επειδή, από τον έλεγχο προέκυψαν ευρήματα που εν πολλοίς υπερβαίνουν τις κείμενες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας οι οποίες δύνανται να προκαλέσουν παρερμηνείες και ως εκ τούτου χρήζουν επαναδιατύπωσης ώστε να καταστούν σύννομοι, η πιο πάνω Υπηρεσία απέστειλε προς τις εν λόγω επιχειρήσεις έγγραφο με συστάσεις και παρατηρήσεις. Δεν προέκυψε παράβαση στο χρόνο παροχής εργασίας της αρχικής σύμβασης με την προτεινόμενη, ωστόσο έγινε αναφορά στο καθορισμό του διαλλείματος ώστε να είναι διακριτό από την υπερωριακή απασχόληση. Σχετικά με τον αναφερόμενο όρο του μη υπολογισμού των οικειοθελών παροχών στα επιδόματα εορτών αποδοχών αδείας και επιδόματος αδείας και στην αποζημίωση καταγγελίας έγινε σύσταση για διόρθωση του σχετικού όρου.

Επίσης στις 11.12.2017, από το ΤΕΕΣ Αγ. Παρασκευής διενεργήθηκε έλεγχος στην έδρα της επιχείρησης στη Λεωφ. Κηφισίας 268, Χαλάνδρι όπου από τα γνωστοποιηθέντα στοιχεία των συστεγασμένων εταιρειών προέκυψε ότι:

- η «PRICEWATERHOUSECOOPERS ACCOUNTING A.E.», απασχολεί συνολικά 135 άτομα, εκ των οποίων 127 είχαν προβεί σε σύναψη νέων όρων ατομικών συμβάσεων, με την σύμφωνη γνώμη τους.
- η «ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,» απασχολεί συνολικά 488 άτομα , εκ των οποίων 404 είχαν προβεί σε σύναψη νέων όρων ατομικών συμβάσεων, με την σύμφωνη γνώμη τους.
- η «PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS A.E.», απασχολεί συνολικά 359 άτομα, εκ των οποίων 337 είχαν προβεί σε σύναψη νέων όρων ατομικών συμβάσεων, με την σύμφωνη γνώμη τους.

Τέλος την 25.04.2018, εξετάστηκε με την διαδικασία επίλυσης εργατικών διαφορών, αίτηση της ΠΟΛ και της ΕΛΕΠΑ η οποία διαβιβάστηκε από το Τμήμα συμφιλίωσης του Υπουργείου μας, με αντικείμενο την παρεμπόδιση συνδικαλιστικής δράσης από την επιχείρηση. Η Επιθεωρήτρια Εργασιακών Σχέσεων που διενήργησε την εν λόγω εργατική διαφορά, με σκοπό την προσέγγιση των απόψεων των μερών και τον τερματισμό της διένεξης, δεν κατέστη δυνατόν να διατυπώσει άποψη για παρεμπόδιση συνδικαλιστικής δράσης, καθώς δεν υπήρχε δυνατότητα διαπίστωσης ύστερα από επιτόπιο έλεγχο από την υπηρεσία κατά την ώρα του συμβάντος, και κάλεσε τα εν διενέξει μέρη σε πνεύμα καλής πίστης και προς όφελος των εργαζομένων να τηρούν απαρέγκλιτα τις διατάξεις της εργατικής και συνδικαλιστικής νομοθεσίας (Ν.1264/82) και να υπάρξει πνεύμα συνεννόησης σε σχέση με την ανάπτυξη της συνδικαλιστικής δράσης εντός της επιχείρησης. Σε συνέχεια της ανωτέρω εργατικής διαφοράς διαβιβάστηκε ο φάκελος της υπόθεσης στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

Β. Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι την 1/6/2018 πραγματοποιήθηκε συμφιλιωτική σύσκεψη μεταξύ των συνδικαλιστικών οργανώσεων α) Παν. Ομοσπονδία Λογιστών (ΠΟΛ) και β) Ένωση Λογιστών Ελεγκτών Περιφέρειας Αττικής (ΕΛΕΠΑ) αφενός και της Διοίκησης της εταιρίας «PRICE WATERHOUSE COOPERS» αφετέρου.

Η παραπάνω συμφιλιωτική σύσκεψη πραγματοποιήθηκε κατόπιν κοινού αιτήματος των ανωτέρω συνδικαλιστικών οργανώσεων με αντικείμενο συζήτησης «Καταγγελία περί παρεμπόδισης συνδικαλιστικής δράσης».

Τα διαλαμβανόμενα στη σύσκεψη καταγράφονται αναλυτικά στο Πρακτικό, το οποίο σας επισυνάπτουμε για ενημέρωσή σας.

Γ. Όσον αφορά τα νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τη συνδικαλιστική δράση, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Στην χώρα μας, η συνδικαλιστική ελευθερία και δράση κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα, προστατεύεται από Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας (οι οποίες Δ.Σ.Ε. υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 28§1 του Συντάγματος) και ρυθμίζεται νομοθετικά με το Ν.1264/1982, όπως ισχύει.

Πιο συγκεκριμένα:

Στο Σύνταγμα, στην παρ. 1 του άρθρου 23, καθορίζεται ότι το Κράτος λαμβάνει τα προσηκόντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών μ' αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου.

Στη Δ.Σ.Ε. 87/1948, η οποία κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ.4204/1961 (Α' 174), ορίζεται ότι οι εργαζόμενοι δικαιούνται, χωρίς καμιά διάκριση και χωρίς καμιά προηγούμενη άδεια, να συνιστούν οργανώσεις της επιλογής τους, να γίνονται μέλη αυτών, να εκπονοούν τα καταστατικά και τους διοικητικούς κανονισμούς τους, να εκλέγουν ελεύθερα τους αντιπροσώπους τους, να οργανώνουν τα της διαχείρισης και της δραστηριότητάς τους και να καταστρώνουν το πρόγραμμα των ενεργειών τους.

Στη Δ.Σ.Ε. 98/1949, η οποία κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ.4205/61, ορίζεται ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να απολαμβάνουν κατάλληλης προστασίας κατά κάθε πράξης διάκρισης, που μπορεί να θίξει τη συνδικαλιστική τους ελευθερία ως προς την απασχόλησή τους. Οι εργοδότες δεν δικαιούνται να απολύουν τους εργαζόμενους ή να τους βλάπτουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο, λόγω εγγραφής τους ή συμμετοχής τους σε συνδικαλιστική δραστηριότητα. Επίσης, δεν πρέπει να επεμβαίνουν με κανένα τρόπο ή μέσο στη σύσταση, στη λειτουργία ή στη διοίκηση των οργανώσεων των εργαζομένων.

Στη Δ.Σ.Ε. 135/1971, η οποία κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.1767/1988 (Α'63), στο άρθρο 1 του Κεφαλαίου Β', ορίζεται ότι οι αντιπρόσωποι των εργαζομένων στην επιχείρηση πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά έναντι κάθε μέτρου, που θα μπορούσε να τους θίξει, συμπεριλαμβανόμενης και της απόλυσης, που θα βασιζόταν στην ιδιότητα ή στις δραστηριότητές τους ως αντιπροσώπων των εργαζομένων, στη συνδικαλιστική τους υπαγωγή ή στη συμμετοχή τους σε συνδικαλιστικές δραστηριότητες εφόσον ενεργούν σύμφωνα με τους νόμους, τις συλλογικές συμβάσεις ή άλλες συμβατικές ρυθμίσεις που ισχύουν.

Παράλληλα, η προάσπιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας προκύπτει από το άρθρο 111 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου της 4.11.1950 (κυρώθηκε από τη χώρα μας εκ νέου με το Ν.Δ.53/1974), αλλά και από το άρθρο 23 IV της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών.

Ειδικότερα, η συνδικαλιστική ελευθερία και δράση προστατεύεται και ρυθμίζεται με το Ν.1264/1982 «Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων» (Α'79), με τον οποίο κατοχυρώνονται τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και ρυθμίζονται τα της ίδρυσης, οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης των συνδικαλιστικών οργανώσεών τους. Οι διατάξεις του περιλαμβάνουν τόσο γενικά όσο και συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία της συνδικαλιστικής δράσης.

Στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν.1264/1982 ορίζεται ότι τα όργανα του Κράτους έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης άσκησης του δικαιώματος για την ίδρυση και αυτόνομη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου 14, απαγορεύεται στους εργοδότες, σε πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους και σε οποιοδήποτε τρίτο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη, που κατατείνει στην παρακώλυση της άσκησης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και ιδιαίτερα:

- α) Να ασκούν επιρροή στους εργαζόμενους, για την ίδρυση ή μη ίδρυση συνδικαλιστικής οργάνωσης,
- β) να ασκούν επιρροή ή να παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο την προσχώρηση εργαζομένων σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση,
- γ) να απαιτούν από τους εργαζόμενους δήλωση συμμετοχής, μη συμμετοχής ή αποχώρησης από συνδικαλιστική οργάνωση,
- δ) να υποστηρίζουν συγκεκριμένη συνδικαλιστική οργάνωση με οικονομικά ή με άλλα μέσα,

ε) να επεμβαίνουν με οποιοδήποτε τρόπο στη διοίκηση, στη λειτουργία και στη δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων,

στ) να μεταχειρίζονται με ευμένεια ή δυσμένεια τους εργαζόμενους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση.

Περαιτέρω, όμως, οι εγγυήσεις της συνδικαλιστικής ελευθερίας δεν διασφαλίζουν μόνο το δικαίωμα των εργαζομένων να ιδρύουν ή να προσχωρούν σε συνδικαλιστική οργάνωση, δικαίωμα που προστατεύεται άλλωστε στα πλαίσια του γενικού δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι (αρθ. 12 §1 Συντ.), αλλά διασφαλίζουν κατά κύριο λόγο την ύπαρξη και προ παντός τη δράση της συνδικαλιστικής οργάνωσης, η οποία αναπτύσσεται τόσο έξω όσο και μέσα στην επιχείρηση.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι διατάξεις του άρθρου 16 του Ν.1264/1982, διασφαλίζουν τη συνδικαλιστική δράση στον τόπο εργασίας, καθώς αποσκοπούν στην άμεση επικοινωνία της συνδικαλιστικής οργάνωσης τόσο με τα μέλη της όσο και με τον εργοδότη.

Πιο συγκεκριμένα, στην παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν.1264/1982, η εργασία ορίζεται ως δικαίωμα, το οποίο προστατεύεται από το κράτος και οι εργαζόμενοι, όπως και οι συνδικαλιστές τους οργανώσεις προστατεύονται κατά την άσκηση κάθε συνδικαλιστικού δικαιώματος και στον τόπο εργασίας τους. Επίσης, στις παραγράφους 2 έως 7 του άρθρου 16, διασφαλίζεται το δικαίωμα των συνδικαλιστικών οργανώσεων να έχουν πίνακες ανακοινώσεων και να διανέμουν τις ανακοινώσεις τους μέσα στο χώρο εργασίας, να πραγματοποιούν τακτικές ή έκτακτες συνελεύσεις σε κατάλληλο χώρο, να διατηρούν γραφείο στον τόπο εργασίας, να συναντώνται με τον εργοδότη ή εκπρόσωπό του και να παρευρίσκονται κατά τις επιθεωρήσεις που ενεργούν τα αρμόδια όργανα του Υπ. Εργασίας. Στην παρ. 8 δε προβλέπεται ότι ο αρμόδιος επιθεωρητής αποφαινεται αν προκύψει διαφωνία σε συγκεκριμένες περιπτώσεις του άρθρου 16.

Ειδικότερα, οι διατάξεις των παραγράφων 2 (ανάρτηση πίνακα ανακοινώσεων) και 6 (διανομή ανακοινώσεων) του άρθρου 16 αναφέρονται γενικά σε συνδικαλιστικά δικαιώματα, χωρίς να τα περιορίζουν σε συνδικαλιστική οργάνωση. Έτσι, δικαίωμα να έχουν πίνακα ανακοινώσεων (παρ. 2) στην επιχείρηση έχουν καταρχήν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις που έχουν ως μέλη τους εργαζόμενους στη συγκεκριμένη επιχείρηση. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις που δεν έχουν μέλη στη συγκεκριμένη επιχείρηση και που σύμφωνα με το καταστατικό τους καλύπτουν συνδικαλιστικά τους μισθωτούς (ή κάποια κατηγορία εργαζομένων) της συγκεκριμένης επιχείρησης, αν και δεν έχουν δικαίωμα να έχουν δικό τους πίνακα ανακοινώσεων στην επιχείρηση αυτή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι έχουν δικαίωμα να αναρτούν ανακοινώσεις τους σε υπάρχοντα πίνακα ή να μοιράζουν ανακοινώσεις στο χώρο εργασίας. Εξάλλου, όπως ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 16, δικαίωμα να διανέμουν ανακοινώσεις τους μέσα στο χώρο εργασίας έχουν όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις

ανεξαρτήτως βαθμού (πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες κλπ.) και μορφής οργανώσεως (επιχειρησιακές, ομοιοεπαγγελματικές).

Αντιθέτως, δεν έχουν δικαίωμα να έχουν πίνακα ανακοινώσεων μέσα στην επιχείρηση ή να διανέμουν ανακοινώσεις στο χώρο εργασίας σωματεία ή σύλλογοι που δεν αποτελούν συνδικαλιστικές οργανώσεις, πχ. ιδεολογικά ή πολιτιστικά σωματεία ή σύλλογοι, πολιτικές οργανώσεις, πολιτικά κόμματα κ.ο.κ., καθώς η δράση των παραπάνω σωματείων ή οργανώσεων δεν προστατεύεται στα πλαίσια της συνδικαλιστικής ελευθερίας (αρθ. 23 §1 Συντ.). Το ίδιο ισχύει και για τις πολιτικές - συνδικαλιστικές οργανώσεις ή συνδικαλιστικά παραρτήματα πολιτικών κομμάτων. Επιπλέον, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να διανέμουν στο χώρο εργασίας «ανακοινώσεις τους» και όχι ανακοινώσεις ή έντυπα άλλων οργανώσεων, συλλόγων, κομμάτων κλπ. με εξαίρεση ανακοινώσεις των υπερκείμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων (δευτεροβάθμιων ή τριτοβάθμιων), στις οποίες συμμετέχουν.

Το δικαίωμα εισόδου στην επιχείρηση δεν προσκρούει καταρχήν στην προστασία του ασύλου της επιχείρησης. Παρ' όλα αυτά, η συνδικαλιστική δράση μέσα στην επιχείρηση συμπλέκεται με εργοδοτικά δικαιώματα που επίσης προστατεύονται από το Σύνταγμα (άρθρο 17- ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής, άρθρο 5 §§1,3- οικονομική ελευθερία του εργοδότη, άρθρο 9-άσυλο κατοικίας και κατ'επέκταση επιχείρησης). Λόγω του ότι, όμως, η προστασία του ασύλου της επιχείρησης δεν είναι απόλυτη αλλά σχετική, επιτρέπει περιορισμούς που επιβάλλονται με νόμο και ειδικά όταν οι νομοθετικοί αυτοί περιορισμοί δικαιολογούνται από την προστασία κάποιου άλλου συνταγματικού δικαιώματος, όπως της συνδικαλιστικής ελευθερίας.

Όταν η διανομή ή η ανάρτηση ανακοινώσεων γίνεται από εκπρόσωπο συνδικαλιστικής οργάνωσης - μη εργαζόμενο στην επιχείρηση, θα πρέπει καταρχήν να είναι εγγράφως εξουσιοδοτημένος από την οργάνωση του, ώστε να νομιμοποιείται να ασκήσει τα συγκεκριμένα δικαιώματα και κατά δεύτερον η είσοδός του στην επιχείρηση να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη βλάπτονται τα συμφέροντα ή η λειτουργία της επιχείρησης (π.χ. να διεκδικεί είσοδο σε χώρους όπου υπάρχουν επαγγελματικά απόρρητα της επιχείρησης). Επιπρόσθετα, το περιεχόμενο των εντύπων, ανακοινώσεων κλπ. θα πρέπει να ανταποκρίνεται στους νόμιμους σκοπούς της συνδικαλιστικής οργάνωσης.

Επιπλέον, η άσκηση συνδικαλιστικής δράσης μέσα στην επιχείρηση δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την παροχή εργασίας ή την εκπλήρωση των άλλων υποχρεώσεων που προκύπτουν για τον εργαζόμενο από την εργασιακή σχέση. Για το λόγο αυτό, η διανομή των ανακοινώσεων πρέπει να γίνεται εκτός χρόνου απασχόλησης, κατά τη διάρκεια δηλαδή του οποίου ο εργαζόμενος δεν οφείλει να προσφέρει την εργασία του στον εργοδότη (αρ. 6 §1 Ν.1264/1982).

Ωστόσο, βάσει του άρθρου 18 του Ν.1264/1982, οι διατάξεις του άρθρου 16 αποτελούν ελάχιστα συνδικαλιστικά δικαιώματα, ενώ υπερσχύουν ρυθμίσεις ευνοϊκότερες που έχουν ήδη αποκτηθεί ή θα αποκτηθούν με συμφωνία μισθωτών και εργοδοτών ή με συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή διαιτητικές αποφάσεις για την άσκηση των ανωτέρω δικαιωμάτων.

Τέλος, στο άρθρο 23 του εν λόγω νόμου προβλέπονται ποινικές κυρώσεις. Στην παρ. 1 του άρθρου 23 ορίζεται μεταξύ άλλων ότι οι παραβαίνοντες της παρ. 2 του άρθρου 14 τιμωρούνται με φυλάκιση ή και με χρηματική ποινή και εφόσον δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλη διάταξη και στην παρ. 5 ορίζεται ότι όποιος εμποδίζει με σωματική ή ψυχολογική βία τις συνεδριάσεις της διοίκησης ή τις συνελεύσεις μελών συνδικαλιστικών οργανώσεων, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ